

سعدمحمدی: در دانشگاه‌های ایران حتی یک واحد طراحی اکتشاف تدریس نمی‌شود &#۴۷; سهم صنایع های‌تک تنها ۰.۲ درصد است

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات با اشاره به وضعیت صادرات فولاد هشدار داد: ۴۷ درصد صادرات ما در سال گذشته مربوط به بخش فولاد بوده است. آیا دو سال دیگر در میان کشورهای منطقه که در حال سرمایه‌گذاری‌های چشمگیر و سریع در فولاد هستند، همچنان فضای لازم برای صادرات ما باقی خواهد ماند؟

به گزارش خبرنگاران گروه صنعت و تجارت گزارش خبر، اردشیر سعدمحمدی، مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، در همایش «صنعت فولاد و سنگ آهن در دوران تحول» با تأکید بر ضرورت تغییر ساختار در بخش صنعت و معدن کشور گفت: اگر قرار است از شرایط فعلی عبور کنیم و بخش صنعت و معدن جایگاه اقتصادی خود را ارتقا دهد و فضای جدیدی ایجاد کند، با ساختار سنتی موجود این امر امکان‌پذیر نیست.

او با اشاره به ضرورت اصلاح ساختار در حوزه اکتشاف افزود: در میان ۲۲۱ کشور جهان، ایران تنها کشوری است که متولی اکتشاف آن سازمان زمین‌شناسی است. این موضوع خود بحث مفصلی دارد.

سعدمحمدی با اشاره به وضعیت آموزش نیروی انسانی در حوزه معدن اظهار کرد: در دنیا نیروی انسانی شایسته یکی از عوامل اصلی برای بلندپروازی و توسعه محسوب می‌شود. ما به دانشجویان در رشته مهندسی اکتشاف ۱۴۶ واحد ارائه می‌کنیم، اما در این ۱۴۶ واحد حتی یک واحد با عنوان طراحی اکتشاف وجود ندارد. در حوزه استخراج نیز دانشجو در مقطع کارشناسی فارغ‌التحصیل می‌شود، در حالی که درس ایمنی به‌صورت اختیاری ارائه می‌شود و حتی یک واحد مشخص در این زمینه وجود ندارد.

او ادامه داد: اگر بخواهیم درباره آموزش صحبت کنیم، بحث بسیار مفصلی وجود دارد و می‌توان یک جلسه طولانی را فقط به این موضوع اختصاص داد که چه آموزشی ارائه می‌کنیم و خروجی دانشگاه‌های ما چیست. اکتشاف پایه بخش صنعت و معدن است و باید دید در این زمینه چه رفتاری داریم.

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات با اشاره به حجم سرمایه‌گذاری در حوزه اکتشاف در جهان گفت: در سال ۲۰۲۵، در حوزه اکتشاف حدود ۱.۸ میلیارد دلار در استرالیا و ۱.۴ میلیارد دلار در کانادا سرمایه‌گذاری شده است. باید بدانیم سهم ما در این فضای بین‌المللی کجاست.

سعدمحمدی با تأکید بر اهمیت داده و اطلاعات در تصمیم‌گیری‌های مدیریتی گفت: معمولاً تصمیمات مدیریتی بر اساس اطلاعات و داده‌های جمع‌شده اتخاذ می‌شود. آیا کسی در کشور می‌داند سیستم ما در حوزه اکتشاف چه کارهایی انجام می‌دهد؟ من بعید می‌دانم. ما به جمع اطلاعات و داده‌ها و هدفمندی مشخص نیاز داریم. بدون یک برنامه مشخص، هدف مشخص و استراتژی معین، نمی‌توان انتظار بلندپروازی داشت.

او با انتقاد از تعدد ستادها و ساختارهای اداری گفت: ساختار ما نیازمند تغییر است. تعدد ستادها و ساختارهای متوالی باعث کندی کار می‌شود. اگر سرعت و زمان در دنیای امروز به‌عنوان یک عامل تحول مدنظر است، ما از آن بی‌بهره‌ایم و ساختار موجود اجازه آن را نمی‌دهد.

سعدمحمدی بروکرایی موجود در وزارتخانه را نیز مورد انتقاد قرار داد و گفت: مسیر تولید بسیار طولانی، کند و سخت است و پویایی ایجاد نمی‌کند. من خودم از همین ساختار هستم و از این بابت جسارت نمی‌کنم، اما واقعیت این است که این مسیر نیازمند اصلاح است.

او در ادامه به موضوع تجهیزات و افزایش هزینه‌های تولید اشاره کرد و افزود: فرض کنیم امروز شرایط تغییر کرد و از این به بعد چیزی به اسم تحریم نداشته باشیم. اگر فولاد را سال گذشته ۱۰۰ تومان در نظر می‌گرفتیم و امسال به ۱۵۰ تومان رسیده‌ایم، معلوم نیست در آینده بتوانیم آن را به ۲۰۰ تومان برسانیم. باید ببینیم آیا برای کنترل روند افزایش هزینه‌ها، تکنیک و رفتار حرفه‌ای تعریف کرده‌ایم و درباره آن بحث شده است یا خیر.

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات با انتقاد از تمرکز سیاست‌گذاری بر صنایع معدنی و فولاد گفت: باید نگاهمان را تغییر دهیم. اگر ساختار صنایع چین را بررسی کنید، میان صنایع های‌تک، صنایع متوسط و صنایع پایین‌دست تناسب جالبی وجود دارد و سهم هرکدام تقریباً ۳۲ درصد است. در کشورهای پیشرفته نیز وقتی به تولید ناخالص داخلی نگاه می‌کنیم، یک توازن نسبی میان این بخش‌ها وجود دارد.

او ادامه داد: در کشور ما سهم صنایع های‌تک از کل صنعت حدود دو دهم درصد است. اینکه فقط در بخش معدن و صنایع پایه متمرکز شویم و مسیرهای دیگر را رها کنیم و برای سرمایه‌گذاری مناسب، به‌عنوان سیاست‌گذار برنامه ارائه نکنیم، به نظر نمی‌رسد مسیر درستی باشد.

سعدمحمدی با اشاره به وضعیت صادرات فولاد هشدار داد: ۴۷ درصد صادرات ما در سال گذشته مربوط به بخش فولاد بوده است. آیا دو سال دیگر در میان کشورهای منطقه که در حال سرمایه‌گذاری‌های چشمگیر و سریع در فولاد هستند، همچنان فضای لازم برای صادرات ما باقی خواهد ماند؟ باید ببینیم در کنار ما چه اتفاقی در حال رخ دادن است و حجم سرمایه‌گذاری‌ها در کشورهای اطراف به چه میزان است. فقط در عراق بحث تولید ۱۰ میلیون تن فولاد مطرح است.

او تأکید کرد: هرکدام از این مباحث یک دنیا مطلب دارد و اگر نگاه خود را نسبت به صنعت و معدن هدفمند و مشخص نکنیم و برای آن برنامه‌ریزی نداشته باشیم، فرصت طلایی را از دست خواهیم داد.

سعدمحمدی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به تحولات اقتصاد جهانی گفت: اقتصاد دنیا منتظر کسی نمی‌ایستد. یک ماه پیش کنفرانسی در ترکیه برگزار شد و در آن پنج عنصر به‌عنوان عناصر سرمایه‌گذاری برای آینده مطرح شد. باید از خودمان بپرسیم آیا برای این موضوع برنامه داریم؟ می‌دانیم چه می‌خواهیم انجام دهیم، کجا باید برویم و چرا باید برویم؟ آیا اصلاً می‌توانیم در این فضا حضور داشته باشیم؟

او خطاب به برگزارکنندگان این نشست گفت: استدعا دارم این مجموعه و همه حضار محترم، به این موضوع توجه کنند که این مجموعه می‌تواند خط‌دهنده یک هدفمندی و برنامه‌ای باشد که مسیر ایران را در آینده نزدیک تغییر دهد.

سعدمحمدی با اشاره به ضرورت ایجاد جذابیت برای سرمایه‌گذاری در کشور گفت: مسیری که در حال حرکت در آن هستیم، جذابیتی برای سرمایه‌گذاری‌های کلان ایجاد نمی‌کند؛ با اینکه گفته می‌شود ایران بهترین فرصت سرمایه‌گذاری است و واقعاً هم همین‌طور است. چرا این حرف را می‌زنیم؟ پول‌های بسیار بزرگی در خانه‌ها و بانک‌های ایران وجود دارد، اما واقعیت این است که مردم اعتماد ندارند.

او افزود: اگر قرار باشد حاشیه سود کل فولاد در سال ۱۴۰۰ حدود ۳۶ درصد باشد، در سال ۱۴۰۱ به ۲۹ درصد برسد، در سال ۱۴۰۲ کاهش پیدا کند و در سال ۱۴۰۳ به ۱۲ درصد برسد، باید پاسخ دهیم چرا باید سرمایه‌گذار وارد بورس شود. باید دلیل اقتصادی قانع‌کننده‌ای ارائه کنیم تا انگیزه و رغبت برای سرمایه‌گذاری شکل بگیرد.

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات ادامه داد: اگر سود بانک‌ها از سود تولید بیشتر باشد، مفهوم آن این است که قیمت تمام‌شده سرمایه در گردش برای تولیدکننده بالاست.

سعدمحمدی در پایان گفت: اگر نگاه خود را از صفر تا صد، از آموزش و آموزش عالی در این بخش تا انتهای خط که همان ایجاد تغییر و دگرگونی است، اصلاح نکنیم، فقط مشغول روزمرگی خواهیم بود. شاید شرایط خود را اصلاح کنیم و شاید یک یا دو پله بالاتر یا پایین‌تر برویم، اما اتفاقی که مدنظر این مجموعه و آن نگاه کلان است، رخ نخواهد داد.